

DOLGOVI

Zadolženost bremeni poslovanje podjetij in ovira gospodarsko rast

V prvih šestih mesecih letos je bilo po podatkih Ajpesa začelih 353 stečajnih postopkov pravnih oseb, od tega 290 za stečaj gospodarskih družb in zadrug ter 59 samostojnih podjetnikov. Vendar se ti stečajni postopki vlečejo tudi po več let, lahko tudi deset.

Evropski parlament je konec lanskega leta sprejel direktivo, ki naj bi ščitila majhna in srednja podjetja pred finančnimi težavami zaradi plačilne nediscipline. Podjetja in država morajo po tej uredbi račune poravnati v 30 dneh, v izjemnih primerih pa lahko tudi v 60 dneh. V skladu s to uredbo je svoj zakon, ki naj bi izboljšal plačilno disciplino, sprejela tudi Slovenija, ki je po zgledu nekaterih držav uvedla tudi obvezno prijavo neplačanih obveznosti v pobot. Čeprav je po nekaj pobotih še težko oceniti, ali se zaradi ukrepov plačilna disciplina izboljšuje, pa podatki Ajpesa o podjetjih z dospelimi in neplačanimi obveznostmi vendarle kažejo, da se število plačilnih zamudnikov zmanjšuje. Ker pa se po drugi strani povečuje povprečni dnevni znesek dospelih in neporavnanih obveznosti, se torej povečuje število velikih dolžnikov in zamudnikov. Tako pri pravnih osebah kot pri samostojnih podjetnikih se povečuje število trdovratnih zamudnikov, ki ne plačajo obveznosti niti v enem letu, kar pomeni, da je njihova usoda sila negotova. Več kot eno leto je maja zamujalo s plačili 1737 pravnih oseb in 2601 samostojni podjetnik, skupaj torej več kot štiri tisoč poslovnih subjektov.

V prvih šestih mesecih letos je bilo po podatkih Ajpesa začelih 353 stečajnih postopkov pravnih oseb, od tega 290 za stečaj gospodarskih družb in zadrug ter 59 samostojnih podjetnikov. Vendar se ti stečajni postopki vlečejo tudi po več let, lahko tudi deset. Zato podatki o

začetih stečajih in izbrisih pravnih oseb iz poslovnega registra najpogosteje ne pomenijo istih pravnih oseb. Tako je bilo v prvih šestih mesecih letos iz registra pravnih oseb izbranih 205 pravnih oseb, od tega 147 gospodarskih družb in zadrug in 55 samostojnih podjetnikov posameznikov. Začetih postopkov prostovoljne in prisilne likvidacije je bilo v prvem polletju 54, od tega 45 gospodarskih družb, izbrisov zaradi likvidacije pa je bilo v tem času 22, od tega 13 gospodarskih družb in zadrug. V istem obdobju se je v Sloveniji začelo tudi 31 postopkov prisilne poravnave gospodarskih družb.

Po podatkih Ajpesa se je v poslovnem register v letošnjem prvem polletju na novo vpisalo 12.327 družb, izbrisalo pa 7793 družb. Od tega so na novo vpisali 3263 gospodarskih družb in zadrug, izbrisali pa so jih 1754. V poslovnem register se je v prvi polovici letošnjega leta na novo vpisalo 7441 samostojnih podjetnikov, posameznikov, zaradi izbrisa pa na trgu ni več 4982 podjetnikov.

To so globalni podatki. V praksi pa je stanje v gospodarstvu precej različno. Medtem ko velik del slovenskega gospodarstva tudi zaradi izvoza posluje uspešno, se po drugi strani nekaterim podjetjem in celim panogam ne godi najbolje. Ena od slabih napovedi za podjetje je negativni kapital. Po mnenju poznavalcev je to eden od znakov grozeče prihodnosti.

V letu 2010 je imelo med podjetji, ki so se uvrstila med 300 največjih po celotnih prihodkih, negativni kapital devet podjetij. Med njimi so podjetja, ki so bodisi že začela stečajni postopek ali prisilno poravnavo, pa tudi nekaj novih. Med že znanimi finančnimi bolniki so recimo Merkur, SCT, GPG, CPM in T-2, poleg teh so lani imeli negativni kapital še Boxmark Leather iz Kidričevega, lendavska Nafta Petrochem ter trgovsko podjetje Orka iz Ljubljane.

Hudo breme gospodarstva, ki močno ovira gospodarsko rast, je po eni strani velika zadolženost podjetij in po drugi strani zadolženost bank, ki so bodisi zelo previdne pri financiranju podjetij bodisi za to nimajo denarja. Po podatkih Banke Slovenije so imela podjetja ali strokovno nefinančne družbe v I. 2010 skupaj 86,5 milijarde evrov finančnih obveznosti, kar je nekaj manj kot v letih 2007, 2008 in 2009, ko so jih imeli več kot 87 milijard evrov. Vendar v Banki Slovenije opozarjajo, da je nižje stanje zadolženosti v primerjavi s koncem leta 2009 v celoti posledica padanja delniških tečajev, in zato vrednosti lastniškega kapitala podjetij. Delež lastniškega kapitala podjetij se je v letih od izbruha finančne krize od približno polovice v letu 2007 zmanjšal na 41 odstotkov v letu 2010. Če bi se cene nepremičnin še naprej zniževale, kar bi lahko spremjalo zaostrovanje razmer v gradbeništvu, lahko pride do dodatnega razvrednotenja stalnih sredstev in kapitala, kar bi dodatno poslabšalo kazalnik zadolženosti.

Dolg podjetij se je najobčutneje povečal v letu 2007, ko zrasel za več kot 23 odstotkov. V primerjavi z bruto domačim proizvodom je tega dolga več kot 95 odstotkov letnega BDP. Gledano po sestavi zadolženosti je bil delež dolgov podjetij 28,5-odstoten, bank 25,6-odstoten, delež dolgov nedenarnih finančnih ustanov je bil 5,4-odstoten, države 8,7-odstoten in gospodinjstev 12,6-odstoten. V tujini pa je Slovenija najela 19,2 odstotka dolga.

Od leta 2006 do 2010 so v predelevalnih dejavnostih najeli 2,3 milijarde evrov posojil, v gradbeništvu 1,8 milijarde evrov, v poslovanju z nepremičninami pa 841 milijonov evrov, v strokovnih in drugih poslovnih dejavnostih pa 980 milijonov evrov.

VESNA BERTONCELJ POPIT

Stran / Page: 30

Doseg / Reach: 130000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1245 cm²

2 / 4

PLAČEVANJE – Od leta 2006 do 2010 so v predelovalnih dejavnostih najeli 2,3 milijarde evrov posojil, v gradbeništvu 1,8 milijarde evrov, v poslovanju z nepremičninami 841 milijonov evrov, v strokovnih in drugih poslovnih dejavnostih pa 980 milijonov evrov. FOTO LEON VIDIC/DOKUMENTACIJA DELA

Najbolj zadolžene družbe v letu 2010

	stopnja zadolženosti, v %	delež dolgov v financiranju, v %	kratkoročni koeficient likvidnosti, v %	finančne in poslovne obveznosti v tisočih €
1. Image& Information, d. o. o.	166,6	116,6	0,52	1.426
2. CPM, d. d., Maribor - v stečajju	144,7	140,8	0,41	104.478
3. SCT, d. d., Ljubljana, Slovenija	124,2	101,7	0,51	218.691
4. T-2, d. o. o., Maribor	122,2	116,4	0,09	243.489
5. Ibiko, d. o. o., Slovenske Konjice	120,7	120,4	0,50	22.173
6. Nafta Petrochem, d. o. o., Lendava	117,8	114,1	0,32	26.242
7. Orka, d. o. o., Ljubljana	115,3	114,7	0,74	30.292
8. Boxmark Leather, d. o. o., Kidričevo	113,3	111,3	0,72	62.528
9. PRE, d. o. o., Ljubljana	108,9	105,1	0,49	7.595
10. Merkur, d. d., Naklo	108,7	107,7	0,19	593.307
11. Eurotek Trebnje, d. o. o., Trebnje	102,1	101,5	0,62	25.476
12. GPG, d. d., Ljubljana - v stečajju	101,9	96,4	0,67	69.161
13. Slovenska odškodninska družba, d. d., Ljubljana	100,0	84,7	1,68	1.092.623
14. Motogoriva, d. o. o., Ljubljana	100,0	99,9	1,00	66.700
15. Avart, d. o. o., Ljubljana	99,0	99,0	1,01	824
16. Hypo Leasing, d. o. o., Ljubljana	98,8	98,2	1,53	2.511.258
17. Telemach, d. o. o., Ljubljana	98,7	94,9	0,51	97.744
18. Lívar, d. d., Ivančna Gorica	97,5	89,3	0,79	41.994
19. Električni finančni tim, d. o. o., Ljubljana	96,7	93,9	1,06	12.487
20. Keter Invest, d. o. o., Maribor	95,7	83,3	1,60	16.276
21. Stavbenik, d. o. o., Koper	95,5	89,4	1,10	34.192
22. Tobačna Grosist, d. o. o., Ljubljana	95,4	92,0	1,02	44.441
23. Naftna družba Horizont, d. o. o., Maribor	94,9	94,9	0,88	11.419
24. TUŠ Nepremičnine, d. o. o., Celje	94,7	94,0	0,14	382.974
25. NLB Leasing, d. o. o., Ljubljana	94,5	94,1	1,01	355.094
26. Slovenijales Trgovina, d. o. o., Ljubljana	94,5	90,5	1,15	10.760
27. Adria Airways, d. d., Ljubljana	94,4	91,1	0,26	132.717

Stran / Page: 30

Doseg / Reach: 130000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1245 cm2

3 / 4

28. Chemo Invest, d. o. o., Ljubljana	93,4	96,6	0,70	58.960
29. Univitt, d. o. o., Ljubljana	92,5	92,4	0,71	17.133
30. Avto Triglav, d. o. o., Ljubljana	92,2	86,2	1,14	38.002
31. Avtohiša Vrtač, d. o. o., Kranj	91,6	90,7	0,86	7.462
32. TPV Johnson Controls, d. o. o., Novo mesto	91,1	84,8	68,00	14.186
33. Arsed, d. o. o., Novo mesto	91,0	82,3	0,91	11.272
34. Meso Kamnik, d. d., Kamnik	90,4	82,1	0,68	12.978
35. Beograd Gradnje, d. o. o., Novo mesto	90,1	87,7	1,05	16.322
36. Avto Šerbinek, d. o. o.	90,1	88,3	0,55	9.825
37. Istrabenz, d. d., Koper	89,6	89,5	19,60	239.364
38. IBM Slovenija, d. o. o., Ljubljana	88,8	62,3	86,00	26.926
39. Davidov hram, d. o. o., Ljubno	88,7	88,0	0,81	14.959
40. Granit, d. d., Slovenska Bistrica	88,4	83,7	1,15	28.574
Srednje zadolžene družbe				
1. Kranjska investicijska družba, d. o. o., Ljubljana	70,4	61,3	0,87	65.111
2. Pivovarna Laško, d. d., Laško	70,1	68,1	0,51	283.100
3. Kostak, d. d., Krško	70,0	64,9	0,87	13.429
4. KLS Ljubno, d. d., Ljubno	69,9	66,0	1,05	16.364
5. CGP, d. d., Novo mesto	69,3	68,4	1,26	91.191
6. Pivovarna Union, d. d., Ljubljana	69,2	68,6	0,96	162.949
7. Moja Energija, d. o. o., Maribor	68,4	68,4	1,76	4.103
8. Inntersocks, d. o. o., Kočevje	68,3	67,5	1,27	10.163
9. Iskra Sistemi, d. d., Kranj	68,3	46,9	1,70	17.315
10. Kemofarmacija, d. d., Ljubljana	68,1	66,2	1,16	45.674
11. Impol, d. o. o., Slovenska Bistrica	68,1	67,9	1,05	182.650
12. LAN Elektronika, d. o. o., Nova Gorica - Izbris	68,0	68,0	1,47	817
13. Fraktal - Consulting, d. o. o., Velenje	68,0	68,0	0,39	12.397
14. Gorenje GTI, d. o. o., Velenje	67,9	53,3	1,43	21.314
15. Odpad, d. o. o., Pivka	67,6	66,5	1,21	12.089
16. Gorenje NO, d. o. o., Velenje	67,3	61,2	0,83	19.842
17. Delo, d. d., Ljubljana	67,1	56,0	0,81	22.471
18. Bayer, d. o. o., Ljubljana	66,8	57,6	1,64	24.457
19. Prva finančna agencija, d. o. o., Ljubljana	66,4	66,3	1,68	14.931
20. Elektro Turnšek, d. o. o., Celje	66,3	66,2	1,32	6.313
21. Mlekarna Celeia, d. o. o., Celje	66,1	60,1	1,23	15.962
22. Turistična agencija Sonček, d. o. o., Maribor	66,1	30,1	2,19	2.544
23. Avtotehna, d. d., Ljubljana	66,1	66,1	0,43	96.882
24. Rudnimmo, d. o. o., Ljubljana	66,0	65,9	1,56	29.001
25. Petrol, d. d., Ljubljana	65,9	63,8	0,86	784.079
Nizko zadolžene družbe				
1. AJM okna - vrata - senčila, d. o. o., Pesnica pri Mariboru	61,8	58,4	0,88	10.026
2. Litostroj Power, d. o. o., Ljubljana	61,5	50,1	1,95	37.260
3. Celjske mesnine, d. d., Celje	61,4	54,8	1,12	22.431
4. Ydria Motors, d. o. o., Cerknica	61,2	53,6	0,86	13.178
5. Moro & Kunst, d. o. o., Ljubljana	61,0	51,5	1,70	1.182
6. Gorenje, d. d., Velenje	61,0	57,1	1,37	486.603
7. Iskra MIS, d. d., Kranj	61,0	54,7	1,30	29.192
8. Unior, d. d., Zreče	60,9	58,7	0,95	178.093
9. LPP, d. o. o., Ljubljana	60,9	50,8	0,21	20.105
10. Droga Kolinska, d. d., Ljubljana	60,9	58,0	1,39	139.563
11. Hit, d. d., Nova Gorica	60,7	54,3	0,50	130.299
12. Trimo, d. d., Trebnje	59,8	55,5	1,20	64.609
13. Terme Krka, d. o. o., Novo mesto	59,6	52,1	0,06	51.102
14. TAB, d. d., Mežica	59,3	47,9	1,26	34.493
15. MERCATOR, d. d., Ljubljana	59,2	56,9	0,55	1.151.941
16. Orbico, d. o. o., Ljubljana	58,9	57,2	1,09	22.892
17. Veyance Technologies Europe, d. o. o., Kranj	58,7	52,1	1,89	28.541
18. S&T Slovenija, d. d., Ljubljana	58,4	44,8	1,67	8.977
19. Adriaplin, d. o. o., Ljubljana	58,2	57,0	1,56	26.306
20. Melamin, d. d., Kočevje	58,2	53,6	1,28	19.067
21. Kolektor ETRA, d. o. o., Ljubljana	58,1	48,0	1,20	30.424
22. Loberia, d. o. o., Ljubljana	58,0	58,0	5,70	12.787
23. Aleatorium, d. o. o., Ljubljana	57,8	57,8	0,70	1.911
24. SGP Pomgrad - Gradnje, d. o. o., Murska Sobota	57,7	46,1	2,01	12.394
25. Sava, d. d., Kranj	57,6	57,4	0,53	323.122
26. Rotis, d. o. o., Trzin	57,6	54,5	1,24	9.249
27. Terme Olimia, d. d., Podčetrtek	57,4	47,1	0,88	27.426
28. DARS, d. d., Celje	57,2	55,3	0,92	3.101.620
29. Termoplasti - Plama, d. o. o., Podgrad	57,2	55,6	1,28	9.381
30. Imos Holding, d. d., Ljubljana	56,7	51,0	0,88	13.331

Stran / Page: 30

Doseg / Reach: 130000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1245 cm2

4 / 4

Zelo malo zadolžene družbe				
1. Adacta Holding, d. o. o., Ljubljana	27,5	27,5	0,53	1.873
2. Mobitel, d. d., Ljubljana	27,3	23,1	1,12	129.439
3. GRB, d. o. o., Rače	27,1	27,1	3,55	86
4. LPKF, d. o. o., Naklo	27,0	22,3	4,27	1.881
5. Carrera Optyl, d. o. o., Ormož	26,9	20,3	2,41	8.522
6. Krka, d. d., Novo mesto	26,8	19,6	2,94	283.857
7. GSB Globalni strateški biro, d. o. o., Ljubljana	26,8	25,9	3,87	1.684
8. Sumida Slovenija, d. o. o., Blejska Dobrava	26,4	18,0	4,37	1.686
9. Filc, d. d., Mengeš	26,0	25,7	2,29	8.920
10. Halcom, d. d., Ljubljana	25,9	20,9	2,54	1.813
11. JP Vodovod - Kanalizacija, d. o. o., Ljubljana	25,9	14,0	1,76	28.332
12. SAP, d. o. o., Ljubljana	25,1	18,3	5,40	1.607
13. Karba MGE, d. o. o., Ljubljana	24,6	24,6	2,36	1.898
14. Sogefi Filtration, d. o. o., Medvode	24,5	15,0	3,33	2.545
15. Danfoss Trata, d. o. o., Ljubljana	23,9	19,3	3,24	9.162
16. ITW Metaflex, d. o. o., Tolmin	23,7	17,1	4,52	8.568
17. IMO - REAL, d. o. o., Ljubljana	23,3	21,7	2,75	2.556
18. Agencija I, d. o. o., Domžale	23,2	23,3	4,30	299
19. Bisnode, d. o. o., Ljubljana	22,6	10,7	3,84	557
20. Rondal, d. o. o., Slovenska Bistrica	22,5	21,2	4,24	1.837
21. HSE, d. o. o., Ljubljana	22,4	21,1	1,41	252.350
22. NTU, d. d., Volčja Draga	22,2	22,2	0,64	1.666
23. Eles, d. o. o., Ljubljana	21,8	19,1	1,95	99.964
24. Ekipa7, d. o. o., Preddvor - izbris	21,4	21,4	4,18	1.251
25. Kurivo Gorica, d. d., Nova Gorica	21,2	17,1	4,08	1.283
26. LIN nepremičnine, d. d., Ljubljana	21,1	20,9	1,67	1.493
27. DRI upravljanje investicij, d. o. o., Maribor	21,0	11,8	3,97	2.670
28. Ericsson, d. o. o., Ljubljana	20,6	14,6	6,75	502
29. Difa, d. o. o., Škofja Loka	20,6	17,2	4,10	1.194
30. Infond, d. o. o., Maribor	20,4	18,7	0,79	1.804
31. GKN Driveline Slovenija, d. o. o., Zreče	20,3	16,1	3,41	5.625
32. Energetika Ljubljana, d. o. o., Ljubljana	20,2	18,5	1,02	35.583
33. Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor	19,8	12,5	2,01	38.816
34. TE-TOL, d. o. o., Ljubljana	19,7	15,5	3,91	14.238
35. Sintal, d. d., Ljubljana	18,9	15,6	3,54	3.741
36. Konus Konex, d. o. o., Slovenske Konjice	18,6	17,3	4,41	2.186
37. Lek, d. d., Ljubljana	18,5	13,1	2,64	108.829
38. Bauhaus, d. o. o., k. d., Ljubljana	18,4	15,1	6,05	3.993
39. Delo-Tiskarna, d. d., Ljubljana	18,0	17,7	0,57	1.269
40. PricewaterhouseCoopers, d. o. o., Ljubljana	17,7	14,0	5,48	365

DELO vir: GVIN

Opomba: stopnjo zadolženosti smo izračunali po obrazcu (sredstvo-kapital)/sredstva.